

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nabór nr 4/2026/EFRR

w ramach

**Lokalne Strategie Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. –
Narwiańska Akcja Rozwoju ekonomicznego Wsi**

**Cel 3. Rozwój turystyki i ochrona dziedzictwa przyrodniczego
Przedsięwzięcie 3.4. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów
turystycznych i usług turystycznych (EFRR)**

**Regulamin Naboru Wniosków
o Wsparcie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego**

Priorytet FEPD.05 Zrównoważony rozwój terytorialny

Działanie 5.4. Lokalna kultura i turystyka

Typ projektu:

**1. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług
turystycznych**

Numer naboru FEPD.05.04-IZ.00-004/26

(tryb konkurencyjny)

Turośń Kościelną, luty 2026r.

Spis treści

1. Wykaz skrótów i pojęć.....	3
2. Podstawy prawne i inne ważne dokumenty	7
2.1 Dokumenty programowe:	7
2.2. Regulacje unijne	7
2.3. Regulacje krajowe	8
2.4. Wykaz wytycznych.....	9
3. Wprowadzenie.....	10
4. Przedmiot naboru.....	13
5. Warunki szczegółowe.....	13
5.1. Lokalne kryteria wyboru.....	15
5.2. Warunki udzielenia wsparcia obowiązujące w ramach naboru	15
6. Wykluczenia.....	18
7. Kto może składać wnioski - typ Wnioskodawcy	19
8. Termin naboru.....	20
9. Intensywność wsparcia i finansowanie projektu	20
10. Grupa docelowa.....	20
11. Forma wsparcia.....	21
12. Pomoc publiczna.....	21
13. Wydatki kwalifikujące się do dofinansowania	23
13.1. Ocena kwalifikowalności wydatków.....	24
13.2. Wydatki niekwalifikowalne	25
14. Zasady udzielania zamówień w ramach projektu	27
15. Podatek od towarów i usług – VAT.....	29
16. Sposób składania wniosków	29
17. Aplikacja WOD21	30
18. Sposób składania załączników do wniosku	30
19. Wycofanie wniosku	31
20. Trwałość w projekcie.....	32
21. Wskaźniki stosowane w ramach naboru.....	32

22. Proces oceny wniosków i kryteria wyboru operacji	37
22.1. Ocena operacji na poziomie LGD:	37
22.2. Ocena operacji na poziomie IZ FEoP:	39
23. Procedura zawierania umów o dofinansowanie	40
24. Procedura odwoławcza	41
25. Zasady promocji projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu FEoP.....	42
26. Inne uwagi.....	42
27. Informacja o miejscu udostępnienia dokumentacji	43
27.1. Sposób komunikacji.....	44
28. Rzecznik Funduszy Europejskich.....	45
29. Załączniki do Regulaminu naboru wniosków:.....	46

1. Wykaz skrótów i pojęć

Baza konkurencyjności (BK2021) – strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 (<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>)

Informacje dotyczące nowego systemu wsparcia użytkowników:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej ul.

Wspólna 2/4

00-926 Warszawa 22 273 79 12

Wsparcie techniczne BK2021: konkurencyjnosc@mfipr.gov.pl

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego, tj. na potrzeby niniejszego konkursu – podmiot publiczny lub prywatny, podmiot mający osobowość prawną lub niemający osobowości prawnej lub osoba fizyczna, odpowiedzialne za inicjowanie operacji lub inicjowanie i wdrażanie operacji.

Biuro ds. RLKS – Biuro ds. Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Cross-financing – zasada, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu;

CST – Centralny System Teleinformatyczny wspierająca realizację projektów.

DNSH –zasada DNSH „nie czyni znaczącej szkody” (Do not significant harm) środowisku, której wymóg wynika z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241

z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności. Oznacza niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni poważne szkody dla któregokolwiek z celów środowiskowych, w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852.

Dofinansowanie – finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu.

Dostępność – możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie ich produkty (w tym także udzielane usługi) mogą być wykorzystywane (używane) przez każdą osobę. Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane¹ obiekty, zakupione środki transportu. W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem dofinansowania z funduszy unijnych.

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus.

FEdP 2021-2027/Program – program regionalny Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

IZ FEdP – Instytucja Zarządzająca programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

ION – Instytucja Organizująca Nabór.

KM FEdP 2021-2027 – Komitet Monitorujący program regionalny Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

KE – Komisja Europejska.

Koncepcja uniwersalnego projektowania – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.

Kpa – Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

LGD – lokalna grupa działania, o której mowa w art. 4 ustawy RLKS.

LSR – Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju ekonomicznego Wsi

Oczywista omyłka – ewidentny błąd np. logiczny, pisarski, rachunkowy lub inny podobny wynikający z niewłaściwego (wbrew zamierzeniu wnioskodawcy) użycia

wyrazu, widocznej mylnej pisowni, niedokładności redakcyjnej, przeoczenia czy też opuszczenia jakiegoś wyrazu lub wyrazów, numerów, liczb, błędy w wykonaniu działania matematycznego, również omyłka, która nie jest widoczna w treści samego wniosku, jednak jest omyłką wynikającą z porównania treści innych fragmentów wniosku i/lub pozostałych dokumentów, stanowiących załączniki do wniosku, a przez dokonanie poprawki tej omyłki, właściwy sens dokumentu pozostaje bez zmian.

OOŚ – Ocena Oddziaływania na Środowisko.

Osoba z niepełnosprawnością (OzN) – a) osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.), b) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917). c) dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie wychowankowie i słuchacze szkół i placówek systemu oświaty, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

Partner – Podmiot, który jest uwzględniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie z innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w porozumieniu albo w umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe.

Portal Funduszy Europejskich (PFE)/Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego, dostępny na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych w ramach programu.

Projekt partnerski – Projekt w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej. Partner – Podmiot, który jest uwzględniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie z innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w porozumieniu albo w umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe.

Pzp – Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Regulamin – niniejszy Regulamin naboru wniosków.

Rozporządzenie EFRR – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

Rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

RDW (Ramowa Dyrektywa Wodna) - Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

SL2021 – Aplikacja Centralnego systemu teleinformatycznego wspierająca realizację projektów.

Strona internetowa FEdP 2021-2027/strona FEdP 2021-2027 – strona www.funduszeupodlaskie.eu.

SZOP – Szczegółowy Opis Priorytetów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

Umowa Partnerstwa (UP) – Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce.

Umowa ramowa – umowa o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

UMWP – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Ustawa RLKS – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

Ustawa wdrożeniowa – Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Wnioskodawca – w rozumieniu ustawy wdrożeniowej to podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu.

Wytyczne kwalifikowalności - Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 wydane przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej

WOD/Wniosek o dofinansowanie – formularz wniosku o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami, w którym zawarte są informacje na temat Wnioskodawcy oraz opis projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów.

WOD2021/aplikacja WOD2021 – aplikacja w ramach Centralnego Systemu Teleinformatycznego dedykowana prowadzeniu i dokumentowaniu procesu wyboru projektów do dofinansowania.

2. Podstawy prawne i inne ważne dokumenty

Dokument ten został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa krajowego i unijnego (aktualne na dzień ogłoszenia naboru). Jakiegokolwiek rozbieżności pomiędzy tym dokumentem a przepisami prawa należy rozstrzygać na rzecz przepisów prawa.

2.1 Dokumenty programowe:

1. Program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 (FEdP)
2. Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce
3. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 (SZOP)
4. Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030.

2.2. Regulacje unijne

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (rozporządzenie ogólne).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.
6. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
7. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej
8. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 2509 z 26.09.2024).
9. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.
10. Zawiadomienie Komisji Europejskiej: Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat 2021-2027.

2.3. Regulacje krajowe

1. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.
2. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa).
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
4. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
5. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
6. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.
7. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
9. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
10. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
11. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.
12. Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe.
13. Ustawa z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
14. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

15. Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
16. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.
17. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.
18. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
19. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.
20. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r.
21. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.
22. Rządowy Program Dostępność Plus 2018-2025
23. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030.
24. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
25. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
26. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.
27. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.
28. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz.U. 2015, poz. 1422).

2.4. Wykaz wytycznych

1. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
2. Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027.
3. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027.
4. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

5. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
6. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027 z dnia 26 października 2022 r.
7. Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty Praw Podstawowych
8. Wytyczne w zakresie niektórych zasad dokonywania wyboru operacji lub grantobiorców przez lokalne grupy działania.

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest korzystać z aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji dokumentów. Zaleca się, aby Wnioskodawca aplikujący o środki w ramach naboru na bieżąco zapoznawał się z informacjami zamieszczanymi na stronie internetowej www.funduszeuepodlaskie.eu (zwana dalej stroną internetową) oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl (zwanym dalej portalem).

Wnioskodawca zobowiązany jest także do stosowania innych aktów prawnych zgodnie ze specyfiką realizowanego projektu, W przypadku ukazania się nowych przepisów prawnych lub wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, LGD zastrzega sobie prawo dokonania zmian w Regulaminie.

Nieznajomość powyższych dokumentów może spowodować niewłaściwe przygotowanie projektu, nieprawidłowe wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu (części merytorycznej oraz budżetu) i inne konsekwencje skutkujące obniżeniem liczby przyznanych punktów lub uzyskaniem oceny negatywnej.

W kwestiach nieuregulowanych w Regulaminie wyboru projektów mają zastosowanie akty prawa krajowego i unijnego oraz dokumenty programowe właściwe dla przedmiotu naboru.

3. Wprowadzenie

Niniejszy Regulamin w szczególności określa cel i zakres postępowania w zakresie wyboru projektów, zasady organizacji tego postępowania, sposób wyboru projektów oraz informacje niezbędne do przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów.

Funkcję Instytucji Zarządzającej FEEdP 2021-2027 pełni Zarząd Województwa Podlaskiego obsługiwany w zakresie naboru przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego,

Biuro do spraw Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, ul. ul. Handlowa 6, 15 - 399 Białystok. Adres do korespondencji ul. Poleska 89, 15-874 Białystok.

Przedmiotem naboru są projekty realizowane przez podmioty inne niż LGD dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Instytucją Organizującą Nabór (ION) jest Stowarzyszeni N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi publikuje na swojej stronie internetowej ogłoszenie o naborze wniosków wraz z całą dokumentacją. Ogłoszenie o naborze wniosków zamieszczane jest również na [stronie internetowej IZ FEdP](#) oraz na [stronie portalu Funduszy Europejskich](#).

Nabór przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do następujących informacji: zasad przeprowadzania naboru, listy projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu weryfikacji oraz listy projektów, które spełniły kryteria lokalne i uzyskały wymaganą liczbę punktów (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania).

Opisane w niniejszym Regulaminie postępowanie w zakresie wyboru projektów dotyczy konkurencyjnego sposobu wyboru projektów.

Na podstawie art. 59 ustawy wdrożeniowej „Do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu i sposobu obliczania terminów”.

Do doręczenia pisemnej informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną stosuje się przepisy Kpa w zakresie doręczeń (Dział I Rozdział 8 Kpa).

Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub sobotę, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień roboczy.

Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją postanowień niniejszego Regulaminu oraz jego załączników.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie zastosowanie mają odpowiednie zasady wynikające z programu regionalnego Fundusze Europejskie dla

Podlaskiego 2021-2027, Szczegółowego Opisu Priorytetów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, odpowiednich przepisów prawa krajowego i wspólnotowego oraz wytycznych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie projektu właściwej instytucji.

Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.

IZ FEdP dokonuje ostatecznej weryfikacji wydatków pod kątem kwalifikowalności przed zatwierdzeniem operacji.

Po wyborze projektu do dofinansowania, w uzasadnionych przypadkach, IZ FEdP 2021-2027 zgodnie z art. 62 ustawy wdrożeniowej, może wyrazić zgodę na wprowadzenie zmian w projekcie, m.in. dot. lokalizacji, zakresu rzeczowego i przypisanych do nich wydatków.

Wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru udziela LGD Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi w odpowiedzi na zapytania kierowane na adres:

Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi, 18-106 Turośń Kościelna, ul. Białostocka 7;

– na adres poczty elektronicznej: biuro@stowarzyszenienarew.org.pl (wpisując w tytule wiadomości nr naboru);

– telefonicznie pod nr tel. +48 601 890 187; +48 601 890 186 w godzinach 8:00 – 16:00. w dniach od poniedziałku do piątku

Wybór projektów do dofinansowania jest przeprowadzany w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny, w oparciu o zasadę równego traktowania Wnioskodawców oraz równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

Dane osobowe Wnioskodawcy oraz informacje przedstawione we wniosku o dofinansowanie mogą być udostępniane i przetwarzane na potrzeby badań ewaluacyjnych w ramach Programu FEdP 2021-2027.

4. Przedmiot naboru

Przedmiotem naboru jest udzielenie wsparcia projektom wpisującym się w cel 3. Rozwój turystyki i ochrona dziedzictwa przyrodniczego zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi na lata 2021-20207 (zwanej LSR) oraz wpisującym się w Działanie Działanie FEPD. 05.04. Lokalna kultura i turystyka, Priorytetu FEPD.05 Zrównoważony rozwój terytorialny w ramach FEdP, typ projektu : 1. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.

Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów FEdP oraz Lokalną Strategią Rozwoju w ramach niniejszego naboru, wsparciem będą objęte projekty dotyczące **typu 1. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych.**

Zakres wsparcia:

1. W szczególności interwencja będzie dotyczyła produktów turystycznych i tematycznych szlaków turystycznych opartych na walorach historycznych, przyrodniczych i kulturowych województwa o zasięgu lokalnym.
2. Budowa i rozwój infrastruktury turystycznej i zagospodarowania turystycznego, w tym:
  - zbiorniki wodne, kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne, bulwary, promenady,
  - zintegrowane szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne,
  - punkty widokowe, wieże widokowe,
  - szlaki narciarskie, szlaki kajakowe, itp.,
  - wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej,
  - rewitalizacja dolin rzecznych i zbiorników wodnych celem rozwoju turystyki i tworzenia miejsc wypoczynku na tych obszarach wraz zapewnieniem dostępności obiektów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.

Kod interwencji 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych

5. Warunki szczegółowe

Warunki realizacji projektów w obszarze ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych:

1. Wspierane będą projekty wynikające z lokalnych strategii rozwoju, których celem jest zaspokojenie specyficznych, zgłaszanych przez mieszkańców potrzeb lokalnych.
2. Katalog Beneficjentów będzie obejmował podmioty wskazane w LSR, jednocześnie zgodne z katalogiem Beneficjentów w Działaniu 5.4.
3. Projekty w obszarze turystyki muszą być zgodne z zapisami Działania 5.2.
4. Infrastruktura musi zostać dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami, przede wszystkim przez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień.
5. Projekty będą dążyć do realizacji założeń Bauhaus i Europejskiego Zielonego Ładu. Należy stosować rozwiązania energooszczędne i odpowiadające wyzwaniom zielonej gospodarki. We wszystkich projektach, w których będzie to zasadne i możliwe, zastosowane zostaną rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia OZE – max. 10% kosztów kwalifikowalnych, wykorzystujące materiały pochodzące z odzysku i recyklingu, elementy adaptacji do zmian klimatu, w szczególności zielona i niebieska infrastruktura).
6. Należy dążyć do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikać tworzenia powierzchni uszczelnionych.
7. Zwiększony będzie nacisk na zastosowanie cyfrowych technologii, umożliwiających nowatorskie rozwiązania w zakresie świadczenia oferty, jak i zarządzania zasobami pozostającymi w dyspozycji instytucji i ich bezpieczeństwa.
8. Preferowane będzie wsparcie istniejącej infrastruktury, natomiast nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.
9. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych. W miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego (dotyczy całego celu szczegółowego).
10. Dofinansowane projekty muszą być zgodne z art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj.:
  - przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
  - zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami (zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027);

- zasadą równości kobiet i mężczyzn (zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027);
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą DNSH (nie mogą oddziaływać negatywnie na żaden z sześciu celów środowiskowych oraz wnoszą istotny wkład w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych wymienionych w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852).

5.1. Lokalne kryteria wyboru

Założenia projektu powinny wpisywać się w Lokalne Kryteria Operacji, zawarte w Karcie oceny wniosku i wyboru operacji (załącznik nr 7 do Regulaminu naboru) wedle których Rada LGD dokonuje wyboru operacji.

Minimalna liczba punktów, której uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji to **7,6 pkt.**

Maksymalna liczba pkt jaką może otrzymać operacja wynosi **19 pkt.**

Zasady postępowania w przypadku uzyskania przez operację takiej samej liczby punktów:

W przypadku uzyskania przez dwie lub więcej operacji takiej samej liczby punktów na podstawie kryteriów oceny o miejscu na liście operacji wybranych decyduje:

- a) liczba przyznanych punktów w kryterium: Wkład własny wnioskodawcy w finansowanie projektu ponad wymagane minimum – zgodnie z zasadą: „im więcej punktów w ramach kryterium, tym wyższe miejsce na liście” a w przypadku, gdy ta metoda selekcji okaże się nieskuteczna,
- b) liczba przyznanych punktów w kryterium: Partnerstwo w projekcie - zgodnie z zasadą: „im więcej punktów w ramach kryterium, tym wyższe miejsce na liście” a w przypadku, gdy ta metoda selekcji okaże się nieskuteczna,
- c) o miejscu na liście operacji wybranych decyduje data, godzina i minuta złożenia wniosku zgodnie z zasadą „im wcześniejsza data, godzina, minuta złożenia wniosku, tym wyższe miejsce na liście”.

5.2. Warunki udzielenia wsparcia obowiązujące w ramach naboru

Warunki udzielenia wsparcia przez Zarząd Województwa Podlaskiego określone zostały w Liście warunków udzielenia wsparcia będącej załącznikiem do Uchwały Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 z dnia

13 czerwca 2025 r. Lista warunków udzielenia wsparcia stanowi załącznik nr 9 do Regulaminu.

Dofinansowane projekty muszą być zgodne z art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj.:

- przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami (zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027),
- zasadą równości kobiet i mężczyzn (zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027),
- zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą DNSH (nie mogą oddziaływać negatywnie na żaden z sześciu celów środowiskowych oraz wnoszą istotny wkład w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych wymienionych w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852).

Warunki przedmiotowe dla typu projektu 1. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych:

1.	Zgodność z regulacjami europejskimi	<p>W ramach warunku ocenie podlega zgodność projektu z zakresem turystyki z zapisami dokumentów strategicznych EU:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nowy europejski program na rzecz kultury¹; – Europejskie ramy działania w zakresie dziedzictwa kulturowego 2018 r.²; – Konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019-2022³; – Nowy Europejski Bauhaus⁴ i Europejski Zielony Ład. <p>Projekt powinien uwzględniać zalecenia wynikające z ze sprawozdań ETO w sprawie turystyki 27/2021</p> <p>Warunek zostanie uznany za spełnione, jeżeli działania objęte projektem wykazują zgodność z ww. dokumentami, w ich brzmieniu obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru.</p>
2.	Efekt społeczny	<p>W ramach warunku ocenie podlega wpływ projektu na rozwój gospodarczy, włączenie społeczne i rozwój innowacji społecznych. Weryfikowane będzie czy projekt uwzględnia cele społeczne i wspiera ich realizację na danym obszarze. Za cele społeczne uważa się wszystkie działania, których skutkiem jest korzystne oddziaływanie na mniejszości i lokalne społeczności np. działania zapobiegające wykluczeniu społecznemu, aktywizujące, sprzyjające integracji społecznej. Wnioskodawca powinien opisać sposób w jaki będzie dążył do osiągnięcia celów społecznych oraz wskazać działania jakie podejmie, aby je zrealizować, przede wszystkim w okresie trwałości</p>

¹ Dokument dostępny pod linkiem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0267>

² Dokument dostępny pod linkiem: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5a9c3144-80f1-11e9-9f05-01aa75ed71a1>

³ Dokument dostępny pod linkiem: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XG1221\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XG1221(01)&from=GA)

⁴ Dokument dostępny pod linkiem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0573>

<p>3.</p>	<p>Analiza popytu</p>	<p>W ramach warunku ocenie podlega przeprowadzona analiza popytu dla projektu.</p> <p>W analizie popytu należy uwzględnić m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenę potrzeb, aby ograniczyć ryzyko nieskuteczności, - zapewnienie trwałości finansowej, środowiskowej, odporność na przyszłe kryzysy m.in. klimatyczne, - analizę pod kątem skoordynowania z projektami w sąsiednich obszarach, aby uniknąć powielania i konkurencji - dywersyfikację źródeł dochodów własnych i poprawy samowystarczalności finansowej wspieranych obiektów. - projekty muszą oddziaływać w sposób, który wpływa na stymulowanie działalności turystycznej w regionie. <p>Projekty w obszarze turystyki muszą być realizowane z zachowaniem zasad zrównoważonej turystyki, ze szczególnym poszanowaniem cennych przyrodniczo obszarów, z jednoczesnym stosowaniem urządzeń minimalizujących presję ze strony turystów.</p> <p>Weryfikowane będzie czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – określono bieżący popyt, tj. scharakteryzowano rynek, na którym realizowany jest projekt, podano bieżącą wielkość popytu (liczba osób obecnie korzystających z oferty realizowanej w infrastrukturze objętej wsparciem), określono grupy docelowe (jeśli dotyczy); – określono przyszły popyt, tj. przyszłe zainteresowanie produktami czy usługami oferowanymi dzięki realizacji projektu. <p>Warunek będzie spełnione, jeżeli powyższe będzie potwierdzone odpowiednią analizą, mówiącą o tym, ilu ludzi będzie zainteresowanych usługami czy produktami powstałymi w wyniku realizacji danego projektu, jaka będzie liczba nowych odbiorców, jak wyglądać będą możliwości korzystania z usług z uwzględnieniem potencjału nabywczego odbiorców, jaki będzie stopień wzrostu popytu na oferowane usługi.</p>
<p>4.</p>	<p>Wykorzystanie istniejącej infrastruktury</p>	<p>W ramach warunku ocenie podlega wykorzystanie istniejącej infrastruktury. Realizacja projektów polegających na budowie nowych obiektów jest możliwa jedynie w uzasadnionych przypadkach jest możliwa jedynie, gdy Wnioskodawca wykaże i uzasadni brak możliwości wykorzystania, zgodnie z przeznaczeniem opisanym w projekcie, obiektów na danym obszarze. Przez obiekt należy rozumieć budynek i budowlę, zdefiniowane w ustawie prawo budowlane⁵. Ograniczenie dotyczące budowy nowych obiektów nie dotyczy obiektów małej architektury.</p>

W ramach niniejszego naboru nie dopuszcza się realizacji projektu w formule zaprojektuj i wybuduj, tzn. na moment aplikowania Wnioskodawca musi

⁵ Art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

dysponować pełną dokumentacją techniczną, na podstawie której uzyska zezwolenie na realizację inwestycji.

Wnioskodawca zobowiązany jest do jednoznacznego zdefiniowania przedmiotu projektu, a tym samym ograniczenia zakresu rzeczowego projektu wyłącznie do wymaganego warunkami niniejszego naboru.

Do obowiązków Wnioskodawcy należy także przedstawienie wyczerpujących informacji opisowych (deklaracje nie stanowią podstawy do spełnienia kryteriów wyboru projektu).

6. Wykluczenia

Dofinansowania nie może uzyskać podmiot:

- który został wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych,
- na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE (dotyczy projektów objętych pomocą państwa, dla których warunków został uwzględniony w programie pomocowym),
- karany na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy o finansach publicznych,
- jednostka samorządu terytorialnego, która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, jak również podmiot kontrolowany lub zależny od tych jednostek,
- karany na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
- przedsiębiorstwo w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa,
- który jest osobą fizyczną lub prawną lub powiązaną z nimi osobą fizyczną lub prawną wymienioną w załączniku I do Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność

Ukrainy lub im zagrażających (ww. osoby i podmioty objęte są również decyzjami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ws. wpisu na listę osób i podmiotów, wobec których stosowane są środki, o których mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego).

7. Kto może składać wnioski - typ Wnioskodawcy

O dofinansowanie mogą ubiegać się podmioty z obszaru LSR, wskazane w SZOP tj.:

- administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji,
- organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
- partnerstwa, służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy:

Centra aktywności lokalnej, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje sportu, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kłasy, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Lokalne Grupy Działania, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe, Partnerstwa instytucji pozarządowych, Partnerstwa Publiczno-Prywatne, Podmioty ekonomii społecznej, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

oraz wpisujące się w Typ beneficjenta LSR:

Podmioty posiadające siedzibę, oddział lub inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu na obszarze działania Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju obejmującym **gminy: Choroszcz, Kobylin Borzymy, Łapy, Krypno, Poświętne, Suraż, Sokoly, Turośń Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady.**

W ramach naboru o dofinansowanie nie może ubiegać się podmiot, który podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, o którym mowa w:

- a) art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;

b) art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

c) art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

8. Termin naboru

Nabór wniosków o dofinansowanie będzie prowadzony za pomocą aplikacji WOD2021 od dnia **02.03.2026r.** od godziny **8.00** do końca dnia **31.03.2026r.**

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru to maj 2026r.

9. Intensywność wsparcia i finansowanie projektu

Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach naboru wynosi: **1 043 117,41 zł.**

Kwota, która może zostać zakontraktowana w ramach naboru uzależniona jest od aktualnego w danym miesiącu kursu EUR oraz wartości limitu środków możliwych do zakontraktowania. Umowa o dofinansowanie projektu zostanie zawarta z uwzględnieniem wysokości dostępnej alokacji na podstawie umowy ramowej Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi.

Całkowita wartość projektu: nie została ustalona

Minimalna/ Maksymalna wartość projektu: nie została ustalona

Maksymalna wartość dofinansowania: nie została ustalona

Maksymalny poziom dofinansowania UE w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi **85 proc.**

Minimalny wkład własny Wnioskodawcy wynosi **15 proc.**

10. Grupa docelowa

Projekty składane w ramach naboru muszą być skierowane do grupy docelowej (zgodnie z katalogiem grup docelowych dla Działania 5.4. Lokalna kultura i turystyka

wymienionych w SZOP oraz LSR), tj.: wszyscy mieszkańcy obszaru objętego lokalną strategią rozwoju.

W skład obszaru LGD wchodzi następujące gminy: **Choroszcz, Kobylin Borzymy, Łapy, Krypno, Poświętne, Suraż, Sokoły, Turość Kościelna, Tykocin, Wyszki, Zawady.**

11. Forma wsparcia

W przypadku naboru 05.04. Lokalna kultura i turystyka typ projektu nr 1. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, dofinansowanie przekazywane jest w formie **dotacji**.

Dotacja może być wypłacana jednorazowo lub w częściach. Można ją otrzymać w formie refundacji już poniesionych wydatków albo w postaci zaliczki (przed dokonaniem wydatków). Zasady dofinansowania projektu określa umowa o dofinansowanie, która stanowi załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów. Formy zabezpieczenia finansowania wskazane są w § 5 Wzoru umowy o dofinansowanie projektu – podmioty inne niż LGD_EFRR stanowiącej Załącznik nr 3. do Regulaminu wyboru projektów Szczegółowe metody rozliczania wydatków w ramach projektu określają Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

12. Pomoc publiczna

Unijna podstawa prawna:

- bez pomocy,
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Krajowa podstawa prawna:

- bez pomocy,
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027,
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027,

- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027,
- Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.

Wnioskodawca ma obowiązek przeprowadzenia testu pomocy publicznej wraz z wyczerpującym uzasadnieniem dla każdej z przesłanek wystąpienia pomocy publicznej. Analiza powinna być szczegółowa i przeprowadzona w oparciu o zapisy Komunikatu Komisji – Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust.1 TFUE.

Analizę należy zawrzeć w Analizie wykonalności, natomiast we wniosku o dofinansowanie przedstawić jedynie jej wynik. Jeżeli infrastruktura wytworzona w ramach projektu nieobjętego pomocą publiczną, obok podstawowej działalności o charakterze niegospodarczym, będzie wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej o charakterze pomocniczym, projekt należy objąć mechanizmem monitorowania i wycofania. Sposób oraz kryteria monitorowania wykorzystania gospodarczego i niegospodarczego infrastruktury powstałej w ramach Projektu, określa załącznik nr 5 do umowy o dofinansowanie projektu Mechanizm monitorowania i wycofania w przypadku finansowania infrastruktury innej niż badawcza ze środków publicznych.

Działalność gospodarcza o charakterze pomocniczym, zgodnie z punktem 207 Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, to działalność, która jest bezpośrednio związana z funkcjonowaniem danej infrastruktury, jest konieczna do jej funkcjonowania, jest nieodłącznie związana z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym i ma ograniczony zakres. Przyjmuje się, że działalność gospodarcza ma charakter pomocniczy, gdy wykorzystuje dokładnie te same nakłady jak działalność podstawowa, np. materiały, wyposażenie, siłę roboczą lub aktywa trwałe, oraz gdy zasoby roczne przeznaczone rocznie na działalność gospodarczą nie przekraczają 20% całkowitej rocznej wydajności infrastruktury.

Okres monitorowania i wycofania jest niezależny od okresu trwałości projektu i odbywa się co najmniej przez okres amortyzacji infrastruktury. Monitorowanie wykorzystania infrastruktury odbywa się na podstawie wybranych wskaźników, odpowiednich dla wykorzystania danej infrastruktury, np. powierzchnia lub czas, które nie podlegają zmianie w okresie monitorowania. Jeżeli udział wykorzystania infrastruktury na cele gospodarczy przekroczy w roku 20% rocznej całkowitej wydajności infrastruktury, zwrotowi podlega odpowiednia kwota dofinansowania wyliczona według zasad określonych w załączniku nr 5 do umowy o dofinansowanie projektu. W przypadku wydatków dot. wytwarzania energii z OZE z instalacji wybudowanych/ rozbudowanych,

Wnioskodawca również będzie zobowiązany do stosowania mechanizmu monitorowania i wycofania. Pomoc publiczna/pomoc de minimis w zakresie wytwarzania energii z OZE nie wystąpi, jeśli spełnione zostaną łącznie następujące warunki:

- a) główna działalność podmiotu ma charakter niegospodarczy,
- b) energia jest zużywana na potrzeby własne podmiotu,
- c) rozmiar (zdolność wytwórcza) instalacji nie przekracza realnego zapotrzebowania podmiotu na energię elektryczną

oraz

d) ilość energii nie zużytej na własne potrzeby i oddanej do sieci w ujęciu rocznym nie przekracza 20% wydajności infrastruktury, tj. energii wyprodukowanej w instalacji (tzw. działalność pomocnicza). W powyższym przypadku nie dopuszcza się możliwości oddawania energii do sieci w celach zarobkowych (nie dotyczy ewentualnego przychodu z tytułu rozliczeń, o ile ma on charakter incydentalny, a moc instalacji jest prawidłowo zwymiarowana oraz ilość energii niezużytej na potrzeby własne i oddanej do sieci nie przekracza 20% wydajności infrastruktury, tj. energii wyprodukowanej w instalacji – zgodnie z ww. założeniami).

13. Wydatki kwalifikujące się do dofinansowania

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach programu FEdP 2021-2027 musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z dokumentem Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (dalej Wytyczne).

Co do zasady, za kwalifikowalne uznaje się wydatki poniesione w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2029 r. (z zastrzeżeniem zasad dotyczących pomocy publicznej).

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu jest natomiast określony w umowie o dofinansowanie projektu.

Za kwalifikowalne uznaje się wszystkie wydatki niezbędne do realizacji projektu, ponoszone zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie oraz Wytycznych. Punktem wyjścia dla oceny kwalifikowalności wydatku jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie projektu nie oznacza jednak, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego).

Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta umową o dofinansowanie projektu oraz wynikających z przepisów prawa.

13.1. Ocena kwalifikowalności wydatków

Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

1. jest zgodny z przepisami prawa;
2. jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których Beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu;
3. został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1 Wytycznych, w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu;
4. spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,
5. jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem, o ile SZOP lub regulamin wyboru projektów dopuszcza kwalifikowalność kosztów związanych z przygotowaniem projektu;
6. został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
7. został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych oraz z zasadami określonymi przez IZ;
8. został rozliczony we wniosku Beneficjenta o płatność,
9. dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek, z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 3.1 Wytycznych.
10. W projektach o wartości poniżej 5 mln EUR (włączając VAT) podatek od towarów i usług (VAT) jest kwalifikowalny.

Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach naboru obejmuje m.in.:

a) tworzeniem i rozwojem produktów turystycznych i tematycznych szlaków turystycznych opartych na walorach historycznych, przyrodniczych i kulturowych województwa o zasięgu lokalnym,

b) budową i rozwojem infrastruktury turystycznej i zagospodarowania turystycznego, w tym:

- zbiorniki wodne, kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne,
- bulwary, promenady,
- zintegrowane szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne,
- punkty widokowe, wieże widokowe,
- szlaki narciarskie, szlaki kajakowe, itp.,
- wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej,
- rewitalizacja dolin rzecznych i zbiorników wodnych celem rozwoju turystyki i tworzenia miejsc wypoczynku na tych obszarach wraz zapewnieniem dostępności obiektów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.

c) zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczącym przedmiotu projektu,

d) rozwiązaniami w zakresie obiegu cyrkularnego, w tym efektywności energetycznej i użycia energii ze źródeł odnawialnych (maksymalnie 10% kosztów kwalifikowalnych po odliczeniu kosztów w ramach kategorii limitowanych), wykorzystaniem materiałów pochodzących z odzysku materiałów i recyklingu,

e) kosztami przygotowawczymi (z wyłączeniem wydatków związanych z przygotowaniem wniosku o dofinansowanie) w szczególności kosztami sporządzenia Analizy wykonawczej, projektu budowlanego lub/i dokumentacji technicznej,

f) kosztami pośrednimi – pozycja obligatoryjna w każdym projekcie. Tego rodzaju wydatki będą rozliczane za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków tj. stawki ryczałtowej w wysokości 7 proc. kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego). Zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021 – 2027 koszty pośrednie projektu EFRR są rozliczane za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków, o których mowa w podrozdziale 3.10, w szczególności za pomocą stawek ryczałtowych określonych w art.54 rozporządzenia ogólnego. Koszty pośrednie rozliczane w ramach kosztów bezpośrednich są niekwalifikowalne.

13.2. Wydatki niekwalifikowalne

Katalog wydatków niekwalifikowalnych w ramach naboru obejmuje m.in.:

1. wydatki wskazane w art. 64 rozporządzenia ogólnego, art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia EFRR i FS, art. 16 ust. 1 rozporządzenia EFS+, art. 9 rozporządzenia FST,
2. kary i grzywny,

3. koszty postępowania sądowego, wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych,
4. koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
5. prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
6. rozliczony notą księgową koszt zakupu środka trwałego będącego własnością Beneficjenta lub prawa przysługującego Beneficjentowi (taki środek trwały może zostać wniesiony do projektu w formie wkładu niepieniężnego),
7. nagrody jubileuszowe przeznaczone dla personelu projektu,
8. odprawy pracownicze przeznaczone dla personelu projektu,
9. wpłaty dokonywane na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym wpłaty dokonywane przez stronę trzecią,
10. świadczenia na rzecz personelu projektu realizowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFSŚ),
11. koszty ubezpieczenia cywilnego funkcjonariuszy publicznych za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej
12. koszty składek i opłat fakultatywnych na rzecz personelu projektu, niewymaganych obowiązującymi przepisami prawa, chyba że:
  - A) zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania lub innych właściwych przepisach prawa pracy,
  - B) zostały wprowadzone co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu,
  - C) potencjalnie obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu projektu oraz pozostałych pracowników Beneficjenta.
13. koszty zaangażowania personelu projektu zatrudnionego jednocześnie na podstawie stosunku pracy w IZ, IP, IW, gdy zachodzi konflikt interesów rozumiany jako naruszenie zasady bezinteresowności i bezstronności poprzez w szczególności wykonywanie zadań mających związek lub kolidujących ze stanowiskiem służbowym, mających negatywny wpływ na sprawy prowadzone w ramach obowiązków służbowych, lub na bezstronność prowadzenia spraw służbowych z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste,
14. koszt zaangażowania pracownika Beneficjenta na podstawie umowy cywilnoprawnej innej niż umowa o dzieło, z wyjątkiem:

- a. przypadków, gdy szczególne przepisy dotyczące zatrudniania danej grupy pracowników uniemożliwiają wykonywanie zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy,
  - b. prac badawczo-rozwojowych.
15. transakcje, bez względu na liczbę wynikających z nich płatności, dokonane w gotówce, których wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.),
  16. zaliczka wypłacona przez beneficjenta niezgodnie z postanowieniami umowy lub jeśli element objęty zaliczką nie jest kwalifikowalny lub nie został faktycznie zrealizowany lub dostarczony w okresie kwalifikowalności projektu,
  17. wydatki poniesione na przygotowanie i wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
  18. koszty operacyjne projektu EFRR/FS/FST, czyli wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji (m.in. wydatki poniesione na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w eksploatacyjnej fazie inwestycji, wydatki na produkty podlegające szybkiemu zużyciu, wydatki na części zamienne, energię oraz środki chemiczne do wykorzystania podczas fazy eksploatacyjnej inwestycji) chyba, że zostały zatwierdzone we wniosku o dofinansowanie projektu w związku z przedmiotem i specyfiką projektu oraz poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie projektu,

Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi Wnioskodawca jako strona umowy o dofinansowanie.

14. Zasady udzielania zamówień w ramach projektu

Szczegółowe informacje dotyczące udzielania zamówień w ramach projektów znajdują się w podrozdziale 3.2. Wytycznych kwalifikowalności.

Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia ma odbywać się w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a działania muszą być podejmowane w sposób przejrzysty i proporcjonalny. W celu spełnienia podstawowych zasad dotyczących wydatkowania środków publicznych, beneficjent jest zobowiązany do zastosowania odpowiednich procedur związanych z realizacją zamówień publicznych.

Wytyczne kwalifikowalności wskazują dwie procedury postępowania w zakresie zamówień publicznych:

- a) zasada konkurencyjności,
- b) tryby udzielania zamówień przewidziane ustawą PZP.

W przypadku, gdy wnioskodawca rozpoczyna na własne ryzyko realizację projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, upublicznia zapytanie ofertowe w Bazie Konkurencyjności (BK2021).

Mając na uwadze ścieżkę audytu, beneficjent przeprowadzając zasadę konkurencyjności ma obowiązek realizować i dokumentować ją w całości na platformie zakupowej Baza konkurencyjności (BK2021). Samo ogłoszenie (zapytanie ofertowe) może być dodatkowo publikowane w innych miejscach, niemniej z odpowiednim odesłaniem do BK2021.

Każdy beneficjent powinien pamiętać, że progiem od którego stosować należy zasadę konkurencyjności jest kwota 80 000 zł bez podatku od towarów i usług. Kwota ta odnosi się do zagregowanej, zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych kwalifikowalności, wartości zamówienia a nie wartości pojedynczego zakupu.

Zasady konkurencyjności nie stosuje się m.in. do zamówień, do których zastosowanie będzie mieć ustawa – Prawo zamówień publicznych. Ustawę tę stosuje się do zamówień, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 170 000 zł. Oznacza to więc, że w przypadku podmiotów stosujących ustawę PZP (zgodnie z art. 4 ustawy PZP) zasada konkurencyjności będzie miała zastosowanie wyłącznie do zamówień w przedziale wartości 80 000 zł – 169 999 zł. Pozostałe podmioty takie jak np.: fundacje, stowarzyszenia, firmy jednoosobowe, spółki prawa handlowego i cywilnego etc., stosują zasadę konkurencyjności dla zamówień przekraczających 80 000 zł bez podatku od towarów i usług.

Wytyczne kwalifikowalności dopuszczają szereg sytuacji, w których beneficjent będzie mógł odstąpić od stosowania zasady konkurencyjności. Są to tzw. wyłączenia, których zamknięty katalog zamieszczono w sekcji 3.2.1 Wytycznych kwalifikowalności.

Beneficjent przy udzielaniu zamówień zobowiązany jest do opisu przedmiotu zamówienia w sposób dostępny.

Beneficjent przy udzielaniu zamówień, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie, zobowiązany jest również do stosowania preferencji dla Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES). Preferencje mogą być realizowane m.in. poprzez:

1. zlecenie zadań na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub stosowanie innych przewidzianych prawem trybów, w tym z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej czy ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
2. zlecenie zadań na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych z wykorzystaniem klauzul społecznych.

15. Podatek od towarów i usług – VAT

W projektach o wartości poniżej 5 mln EUR (włączając VAT) podatek od towarów i usług (VAT) jest kwalifikowalny. W takim przypadku nie ma konieczności składania przez beneficjenta lub partnerów oświadczenia o braku możliwości odliczenia podatku VAT.

Do przeliczenia łącznego kosztu projektu, stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany walut stosowany przez KE, aktualny w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, a w przypadku zmiany łącznego kosztu projektu – w dniu zawarcia aneksu do umowy wynikającego ze zmiany łącznego kosztu projektu.

16. Sposób składania wniosków

Wnioski o dofinansowanie projektów oraz załączniki składane są wyłącznie w wersji elektronicznej za pomocą aplikacji WOD2021 w centralnym systemie teleinformatycznym na stronie: <https://wod.cst2021.gov.pl>.

Wersja papierowa nie jest składana. Dokumenty złożone w formie papierowej nie stanowią wniosku o dofinansowanie projektu i nie podlegają ocenie.

W dniu rozpoczęcia naboru udostępniony zostanie formularz wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji WOD2021, aby wnioskodawca mógł go wypełnić, a następnie złożyć wniosek w trakcie trwania naboru.

Wniosek o dofinansowanie oraz załączniki powinny zostać sporządzone w języku polskim zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim, z wyjątkiem użycia obcojęzycznych nazw własnych lub pojedynczych wyrażeń w języku obcym.

Dokumenty sporządzone w języku obcym powinny zostać przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

Za datę wpływu wniosku o dofinansowanie uznaje się datę złożenia (wysłania) wniosku za pośrednictwem aplikacji WOD2021.

Po upływie terminu na składanie wniosku aplikacja WOD2021 uniemożliwi przesłanie wniosku.

W przypadku wystąpienia sytuacji niezależnych od LGD oraz IZ FEdP np. awarii aplikacji WOD2021, LGD zastrzega sobie możliwość wydłużenia terminu składania wniosków o dofinansowanie lub składania uzupełnień/wyjaśnień do wniosku.

LGD o zmianie terminu składania wniosków informuje na stronie internetowej LGD Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi (<https://stowarzyszenienarew.org.pl/>), FEdP 2021- 2027 (<https://funduszeupodlaskie.eu>) oraz na portalu (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>).

W przypadku awarii i problemów z funkcjonowaniem aplikacji WOD2021, Wnioskodawca może zgłaszać problemy za pomocą skrzynki mailowej: pomoc.fepd@podlaskie.eu lub telefonicznie pod numerami: 85 66 54 933 i -363.

17. Aplikacja WOD21

W celu rozpoczęcia pracy w aplikacji WOD2021, wnioskodawca musi zarejestrować konto.

Wnioskodawca przystępując do rozpoczęcia pracy w WOD2021 powinien zapoznać się z dokumentami: „WOD2021 Instrukcja użytkownika Część ogólna” oraz „WOD2021 Instrukcja użytkownika Część dla Wnioskodawcy”, które zamieszczone są na stronie <https://instrukcje.cst2021.gov.pl/?mod=wnioskodawca>.

Należy pamiętać, że ww. instrukcje są dokumentami pomocniczymi, uniwersalnymi dla wszystkich działań i w ramach wszystkich priorytetów FEdP 2021-2027.

Wnioski przesłane w ramach naboru muszą mieć status „Przesłany”. W Sekcji L pojawia się informacja o numerze wniosku, sumie kontrolnej oraz data złożenia. Zostaje także utworzona nowa oficjalna wersja wniosku. Robocze wersje wniosków w aplikacji WOD2021 nie są uznawane za złożone i nie podlegają ocenie.

Wzór wniosku o dofinansowanie projektu stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu.

18. Sposób składania załączników do wniosku

1. Załączniki są integralną częścią wniosku o dofinansowanie projektu i służą do uzupełnienia oraz potwierdzenia danych w nim zawartych.
2. Wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć wszystkie niezbędne załączniki, które go dotyczą wymagane zapisami Instrukcji wypełniania załączników.

3. Wszystkie załączniki należy złożyć w systemie teleinformatycznym WOD2021, dołączając je w sekcji K Załączniki.
4. W ramach jednego załącznika wnioskodawca co do zasady może załączyć jeden plik. Jeżeli zachodzi potrzeba dołączenia więcej niż jednego pliku można skorzystać z funkcjonalności systemu operacyjnego lub oprogramowania np. WinRAR i skompresować grupę plików do jednego pliku z rozszerzeniem .zip, .rar, .7z lub inne.
5. Maksymalna wielkości w ramach jednego załącznika wynosi 25 MB. W przypadku gdy zachodzi potrzeba (np. dokumentacja budowlana) załączenia dużych formatów np. mapki, rzuty, rysunki, można skorzystać z załączników należy go dostarczyć na informatycznym nośniku danych (np.: płyta CD).
6. Dołączane pliki mogą mieć następujące rozszerzenia: TXT, DOC, DOCX, PDF, JPEG, BMP, PNG, RAR, ZIP, XLS, XSLX, XLSM, PPS oraz pozostałe. Głównym ograniczeniem pozostaje maksymalna wielkość plików – 25 MB.
7. W przypadku załączników stanowiących dokumenty wydane przez inne organy należy dostarczyć ich skany.
8. Każdy załącznik powinien być podpisany przez osobę/osoby uprawnione do reprezentacji Wnioskodawcy zgodnie z dokumentem rejestrowym, KRS lub CEiDG. Podpis musi umożliwiać jednoznaczną identyfikację podpisanej osoby. Dlatego powinien to być kwalifikowany podpis elektroniczny albo w przypadku podpisu odręcznego - czytelnie wpisane imię i nazwisko albo pieczęć zawierająca imię i nazwisko oraz odręczny podpis.
9. W przypadku dokumentów podpisanych odręcznie należy przedłożyć ich skan.
10. Wzory załączników udostępniono na stronie <https://stowarzyszenienarew.org.pl/>, <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>, <https://funduszeuепodlaskie.pl/>
11. Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi nie narzuca szablonu załącznika Analiza Wykonalności (załącznik nr 14 do Regulaminu), a jedynie przedstawia minimalny zakres informacji, który jest niezbędny z punktu widzenia oceny projektu. W związku z tym, Wnioskodawca ma możliwość zastosowania indywidualnego podejścia w zależności od potrzeb i złożoności projektu. Jednakże, należy unikać nadmiernego rozbudowywania opisów i podawania informacji zbędnych dla oceny wykonalności projektu. Informacje powinny być konkretne i jednoznaczne, najlepiej poparte danymi liczbowymi

19. Wycofanie wniosku

Wnioskodawca w trakcie trwania naboru oraz po przesłaniu wniosku może anulować (wycofać) wniosek bez podania przyczyny.

Wnioskodawca po anulowaniu wniosku na etapie oceny, zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie Instytucję Organizującą Nabór (LGD) oraz IZ FEdP.

Anulowanie wniosku, odbywa się w aplikacji WOD2021 poprzez wybranie opcji Anuluj wniosek w liście wniosków o dofinansowanie. Anulowanie (wycofanie) wniosku skutkować będzie tym, że wniosek nie będzie rozpatrywany przez LGD oraz IZ FEdP.

Anulowanie wniosku na etapie naboru jest równoznaczne z wycofaniem danego wniosku z naboru. W takim przypadku do czasu zakończenia naboru wnioskodawca może ponownie złożyć wniosek.

Anulowanie wniosku na etapie oceny jest równoznaczne z wycofaniem wniosku z oceny i wnioskodawca nie będzie miał możliwości złożenia wniosku ponownie lub przywrócenia go do oceny.

Natomiast anulowanie wniosku po zakończeniu oceny, jednak przed podpisaniem umowy o dofinansowanie jest równoznaczne z rezygnacją z podpisania umowy.

20. Trwałość w projekcie

Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta.⁶

W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami. Przesłanki naruszenia zasady trwałości oraz konsekwencje niezachowania trwałości zostały opisane w podrozdziale 2.6 Wytucznych kwalifikowalności pkt 4-7

21. Wskaźniki stosowane w ramach naboru

Wybierając wskaźniki i określając ich wartości docelowe na etapie pisania wniosku i ubiegania się o dofinansowanie Wnioskodawca deklaruje, że będzie w stanie je wykazać i monitorować w trakcie i po zakończeniu realizacji projektu (w okresie jego trwałości).

---

⁶ Za datę płatności końcowej uznaje się:

- w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o p płatność końcową Beneficjentowi są przekazywane środki – datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi,
- w pozostałych przypadkach – datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową.

W pierwszej kolejności należy zapoznać się ze wskaźnikami przypisanymi do działania, w ramach, którego projekt będzie realizowany. Następnie należy dobrać do projektu odpowiednie produkty i rezultaty oraz określić ich wartości docelowe, czyli te, które, dzięki realizacji inwestycji, zostaną osiągnięte. Dla wskaźników produktu, wartość bazowa zawsze wynosi zero „0”, a docelowa stanowi odzwierciedlenie zakresu rzeczowego projektu.

Dla wskaźników rezultatu wartość bazowa co do zasady wynosi 0. Dla niektórych rezultatów można określić wartość bazową inną niż 0, czyli wskazać wyjściowy poziom wskaźnika, od którego będzie liczona wartość docelowa.

Każdy wskaźnik ma przypisaną definicję i sposób rozliczenia – ważne, aby Wnioskodawca był w stanie wybrane przez siebie wskaźniki rozliczyć tj. przedstawić wymagane dokumenty źródłowe, które potwierdzą zrealizowanie założeń w projekcie w zakresie wartości wskaźnika.

W dokumentacji aplikacyjnej należy wskazać sposób szacowania wartości docelowych wskaźników w oparciu o wiarygodne dane i dokumenty potwierdzające przyjęte wartości. Wnioskodawca powinien dysponować dokumentacją źródłową na podstawie, której oszacowano wartości wskaźników.

Wskaźniki produktu – są rzeczowym i bezpośrednim efektem inwestycji, mierzony konkretnymi wielkościami. Postęp w ich realizacji wykazywany jest w składanych wnioskach o płatność, a najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Na potrzeby rozliczenia wskaźnika należy wykazać dokumenty, które potwierdzą osiągniętą wartość wskaźnika np. protokół końcowy odbioru instalacji, protokół końcowy odbioru robót budowlanych.

Wskaźniki rezultatu – to efekty projektu, które pojawiają się w wyniku zrealizowania zakresu rzeczowego inwestycji. Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie określa termin osiągnięcia wskaźników rezultatu:

- na moment zakończenia realizacji projektu lub
- w okresie 12 miesięcy od zakończenia finansowego jego realizacji - w takim przypadku beneficjent przekazuje informację o osiągniętych wartościach wskaźników rezultatu do 30 dni od wskazanej daty (rok po zakończeniu realizacji + 30 dni) do IZ FEoP.

W celu racjonalnego oszacowania wartości wskaźników oraz zapoznania się z pełną definicją poszczególnych wskaźników zasadne jest wykorzystanie dokumentu Lista Wskaźników Kluczowych EFRR + FS, dostępnego na stronie internetowej:

<https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/monitorowanie/lista-wskaznikow-kluczowych/lista->

wskaznikow-kluczowych-efrr oraz Metodyka ram wykonania wskaźników wybranych do realizacji programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027, dostępnej na stronie:

<https://funduszeupodlaskie.eu/pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/zapoznaj-sie-z-dokumentami/zapoznaj-sie-z-prawem-i-dokument/metodyka-ram-wykonania-wskaznikow-wybranych-do-realizacji-programu-fundusze-europejskie-dla-podlaskiego-na-lata-2021-2027.html>.

W zależności od specyfiki projektu, Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru wskaźników adekwatnych dla realizowanego projektu z listy poniżej:

Wskaźniki produktu:

1. WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

Definicja: Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych wspieranych przez Fundusze

2. WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

Definicja: Wskaźnik mierzy długość odnowionych szlaków turystycznych. Szlak turystyczny to wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej przebycie turyście o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych). Rozróżnia się następujące rodzaje szlaków turystycznych: - piesze górskie i nizinne oraz ścieżki spacerowe, przyrodnicze i dydaktyczne, - narciarskie, - rowerowe, - kajakowe, - jeździeckie. Definicja na podstawie: „Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK”.

3. WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

Definicja: Wskaźnik mierzy długość utworzonych szlaków turystycznych. Szlak turystyczny to wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej

przebycie turyście o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych). Rozróżnia się następujące rodzaje szlaków turystycznych: - piesze górskie i nizinne oraz ścieżki spacerowe, przyrodnicze i dydaktyczne, - narciarskie, - rowerowe, - kajakowe, - jeździeckie. Definicja na podstawie: „Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK”.

4. WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS).

Definicja wskaźnika: Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. WLWK-RCO074 – ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

5. RCO080 – Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność [szt.]

Definicja wskaźnika: Liczba wkładów w strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność według każdego celu szczegółowego wnoszonych z funduszy zgodnie z art. 28 lit. b) CPR. Wartości wskaźnika uwzględniają zatem, na poziomie celu szczegółowego, oddzielną liczbę wkładów finansowych w strategię RLKS. Wkłady w inne strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego powinny być liczone w ramach RCO75.

6. RCO074 – Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

Definicja wskaźnika: Liczba osób objętych projektami wspieranymi przez fundusze w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.

Wskaźniki rezultatu:

1. WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (osoby/rok)

Definicja: Szacunkowa roczna liczba odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem. Liczbę odwiedzających należy oszacować ex post rok po zakończeniu interwencji. Wartość bazowa wskaźnika odnosi się do oszacowanej rocznej liczby odwiedzających obiekty objęte wsparciem w roku poprzedzającym rozpoczęcie interwencji i wynosi zero w przypadku nowych obiektów kulturalnych i turystycznych. Wskaźnik nie obejmuje obszarów naturalnych, w przypadku których dokładne oszacowanie liczby odwiedzających nie jest możliwe.

Obowiązkowy wskaźnik kluczowy produktu:

- **RCO080 - Wspierane strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.**

Zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi w ramach niniejszego naboru zakłada się osiągnięcie **obowiązkowych wskaźników:**

Wskaźnika produktu:

Liczba projektów partnerskich [szt.]

Wskaźnika rezultatu:

RCR077. Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby/ rok]

Wnioskodawca ma obowiązek wybrania powyższych wskaźników produktu oraz rezultatu, określonych przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi.

22. Proces oceny wniosków i kryteria wyboru operacji

Ocena i wybór operacji do dofinansowania odbywa się zgodnie z zapisami art. 21 ustawy o RLKS oraz przebiega zgodnie z Księgą procedur oceny i wyboru operacji w ramach LSR Stowarzyszenia N.A.R.E.W. stanowiącą załącznik nr 6 do Regulaminu naboru.

22.1. Ocena operacji na poziomie LGD:

Organem decyzyjnym odpowiedzialnym za wybór projektów do dofinansowania i ustalenia kwoty wsparcia jest Rada LGD, w skład, której wchodzi przedstawiciele publicznych i prywatnych lokalnych interesów społeczno-gospodarczych, w których żadna pojedyncza grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji.

Po zakończeniu naboru IZ FEdP udostępnia LGD wersje elektroniczne złożonej w odpowiedzi na konkurs dokumentacji aplikacyjnej za pomocą dedykowanej na ten cel aplikacji. Następnie LGD przeprowadza proces weryfikacji i wyboru złożonych projektów spośród operacji, które:

- są objęte wnioskami o wsparcie złożonymi w terminie, miejscu oraz formie, o których mowa w ogłoszeniu o naborze wniosków,
- spełniają warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR,

przy zastosowaniu kryteriów wyboru operacji i dokonuje ustalenia kwoty wsparcia na wdrażanie LSR.

Pracownicy biura mogą przygotowywać dla członków Rady LGD pomocnicze materiały, które mogą być wykorzystane podczas oceny wniosków i wyboru operacji przez Radę LGD. Materiały te nie stanowią oceny wniosku i wyboru operacji, za które pełną odpowiedzialność ponosi Rada LGD, a wszelkie materiały i opracowania przygotowane przez pracowników Biura LGD mają wyłącznie charakter pomocniczy.

Operacja powinna odnosić się w swoich założeniach do Lokalnych Kryteriów Oceny Operacji, wedle których Rada LGD dokonuje wyboru operacji oraz Listy warunków udzielenia wsparcia w ramach działania 5.4. Lokalna kultura i turystyka, według których IZ FEdP dokona ostatecznej weryfikacji wydatków pod kątem kwalifikowalności przed zatwierdzeniem operacji.

Wniosek o dofinansowanie może być wybrany, jeśli uzyska co najmniej 40 % punktów przewidzianych w Karcie oceny wniosku i wyboru operacji oraz w ogłoszeniu o naborze. Wykaz Lokalnych Kryteriów Wyboru Operacji stanowi załącznik nr 7 do Regulaminu o naborze.

Ocena operacji przez LGD trwa maksymalnie 60 dni. W tym terminie LGD po zakończeniu procesu oceny i wyboru operacji informuje wnioskodawcę o wyniku oceny. Zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy RLKS LGD przekazuje do ZW dokumenty potwierdzające dokonanie wyboru operacji w terminie 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu składania wniosków.

Po pozytywnej weryfikacji przekazanej przez LGD dokumentacji i potwierdzeniu poprawności przeprowadzenia procedury naboru przez LGD, wnioski o dofinansowanie będą weryfikowane przez Biuro ds. RLKS pod kątem spełnienia warunków udzielenia wsparcia, w tym sprawdzenie wydatków pod kątem kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem w ramach wniosku o dofinansowanie. Umowę o dofinansowanie projektu z wnioskodawcą zawiera Zarząd Województwa

Po wyborze projektu do dofinansowania, w uzasadnionych przypadkach, IZ FEdP 2021-2027 zgodnie z art. 62 ustawy wdrożeniowej, może wyrazić zgodę na wprowadzenie zmian w projekcie, m.in. dot. lokalizacji, zakresu rzeczowego i przypisanych do nich wydatków.

Jeżeli w trakcie oceny wniosku o wsparcie jest konieczne uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny wniosku o wsparcie, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia na wdrażanie LSR, LGD wzywa wnioskodawcę do złożenia tych wyjaśnień lub dokumentów (zakres, sposób, formę i termin złożenia uzupełnień określa Księga procedur oceny i wyboru operacji w ramach LSR Stowarzyszenia N.A.R.E.W.).

Wezwanie do złożenia wyjaśnień przygotowywane jest przez pracownika Biura LGD na podstawie kart weryfikacji formalnej oraz oceny w zakresie spełniania warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR. Wezwanie podpisuje osoba upoważniona przez Przewodniczącego Rady LGD.

LGD wzywa podmiot ubiegający się o wsparcie do złożenia wyjaśnień, uzupełnień lub dokumentów jednokrotnie poprzez system IT.

Wnioskodawca jest obowiązany przedstawiać dowody oraz składać wyjaśnienia niezbędne do oceny wniosku o wsparcie, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia na wdrażanie LSR zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na podmiocie, który z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Wnioskodawca na wezwanie LGD składa wyjaśnienia lub uzupełnia dokumenty w terminie wskazanym w piśmie (termin ten musi być jednakowy w ramach naboru i nie może być krótszy niż 7 dni i nie dłuższy niż 14 dni od dnia doręczenia wezwania) pod rygorem oceny wniosku w takim zakresie, w jakim został złożony. Wnioskodawca nie może dokonywać modyfikacji zapisów we wniosku w innym zakresie niż wynikającym z wezwania.

Preferowaną formą komunikacji jest forma elektroniczna. W przypadku braku możliwości wysłania korespondencji za pomocą elektronicznego obiegu dokumentów, skan pisma zawierający podpis osoby upoważnionej przesyłany jest w formie mailowej na adres wskazany we wniosku o dofinansowanie. Termin na uzupełnienie wniosku liczony jest od dnia następnego po dniu wysłania powyższego maila (stosowna informacja o sposobie liczenia terminu powinna być uwzględniona w piśmie). Niezłożenie na wezwanie LGD wyjaśnień lub dokumentów, jak również złożenie ich po terminie wskazanym w wezwaniu powoduje, że w mocy pozostaje pierwotna weryfikacja formalna i ocena zgodności z warunkami udzielania wsparcia na wdrażanie LSR dokonana przez Radę LGD.

22.2. Ocena operacji na poziomie IZ FEdP:

Przekazana IZ FEdP dokumentacja zostanie oceniona pod kątem spełnienia warunków udzielenia wsparcia zgodnie z Listą warunków udzielenia wsparcia będącą załącznikiem nr 9 do Regulaminu naboru.

IZ FEdP jest podmiotem odpowiedzialnym za ostateczną weryfikację wydatków pod kątem kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem w ramach wniosku o dofinansowanie.

Jeżeli wniosek o dofinansowanie zawiera braki, jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera oczywiste omyłki, IZ FEdP wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie elektronicznej za pomocą aplikacji WOD2021, do ich usunięcia w terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 14 dni.

Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania, pomimo wezwania do usunięcia braków, nieprawidłowości lub poprawienia oczywistych omyłek, nie usunął lub nie poprawił ich w terminie, wniosek pozostawiany jest bez rozpatrzenia, o czym IZ FEdP informuje podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu WOD2021.

Wnioski, które nie zostaną poprawione lub uzupełnione zgodnie z wezwaniem do uzupełnienia lub poprawy, oceniane będą na podstawie wersji wniosku „po poprawie” (pomimo, że będzie ona niezgodna z zakresem wezwania).

W przypadku braku uzupełnienia na etapie oceny IZ w zakresie niezbędności, racjonalności, efektywności oraz należytego udokumentowania wydatku, przedmiotowy koszt zostanie uznany za wydatek niekwalifikowalny.

W przypadku pozytywnej oceny wniosku o dofinansowanie IZ FEdP wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu w formie pisemnej.

23. Procedura zawierania umów o dofinansowanie

Niezwłocznie po przyjęciu przez ZW uchwały w sprawie zatwierdzenia listy projektów spełniających warunki udzielenia wsparcia, IZ FEEdP wysyła do Wnioskodawcy wraz z pismem o spełnieniu warunków udzielenia wsparcia informację w sprawie dostarczenia dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowanie.

Umowę o dofinansowanie projektu zawiera Województwo Podlaskie, w imieniu którego działa ZW. Umowa o dofinansowanie zawierana jest w terminie 30 dni roboczych od daty wysłania do wnioskodawcy pisma w formie pisemnej informującego o wyborze projektu do dofinansowania i proszącego o dostarczenie niezbędnych dokumentów do przygotowania umowy.

Podstawę dofinansowania projektu stanowi umowa o dofinansowanie projektu przygotowana na wzorze obowiązującym na moment jej podpisania. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie weryfikacji podlegają w szczególności:

1. uaktualniony wniosek o dofinansowanie (w zakresie, który nie wpływa na ocenę projektu), który stanowi załącznik do umowy/decyzji (jeśli dotyczy),
2. ostateczne pozwolenie na budowę/wodno-prawne – jeśli nie zostało dołączone na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu (jeśli dotyczy),
3. aktualne zaświadczenie o niezaleganiu z należnościami wobec Skarbu Państwa wydane przez właściwy organ podatkowy i przez właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydane na wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem dokumentów. Z obowiązku przedłożenia powyższych zaświadczeń zwolnione są jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne,
4. oświadczenie o nr rachunku bankowym wnioskodawcy wyodrębnionym do obsługi projektu,
5. pełnomocnictwa osób upoważnionych do podpisywania umowy w imieniu wnioskodawcy (jeśli dotyczy),
6. zaświadczenie o niekaralności (jeśli dotyczy),
7. wniosek o dodanie osoby zarządzającej projektem,
8. oświadczenie o braku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 73 ust. 2h rozporządzenia ogólnego (jeśli dotyczy);
9. oświadczenie o spełnianiu kryteriów MŚP (jeśli dotyczy),
10. zaświadczenia o otrzymanej pomocy de minimis w okresie ostatnich 3 lat kalendarzowych (jeśli dotyczy).
11. inne ewentualne dokumenty uzależnione od specyfiki projektu i typu wnioskodawcy.

Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta gdy zajdą przesłanki, o których mowa w art. 61 ust. 3-5 ustawy wdrożeniowej.

Zgodnie z zapisami art. 61 ust. 3 pkt 2 ustawy wdrożeniowej, nie jest możliwe zawarcie umowy o dofinansowanie projektu z wnioskodawcą, który został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie IZ FEoP za pośrednictwem Departamentu Ochrony Środowiska (DOS) w UMWP weryfikuje czy Wnioskodawcy, których projekty zostały wybrane do dofinansowania nie zalegają z opłatami za korzystanie ze środowiska.

W związku z faktem, że sprawozdania są składane w cyklu rocznym dopuszcza się sytuację pozyskania niezbędnych informacji na podstawie posiadanych rejestrów prowadzonych w UMWP bez konieczności każdorazowego weryfikowania za pośrednictwem DOS.

Nieuregulowanie opłat za korzystanie ze środowiska skutkuje wstrzymaniem procesu zawarcia umowy o dofinansowanie do czasu uzyskania potwierdzenia z DOS o wywiązaniu się przez Wnioskodawcę z obowiązku wynikającego z Ustawy prawo ochrony środowiska.

W terminie 15 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie projektu Beneficjent zobowiązany jest złożyć zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy (jeśli dotyczy).

24. Procedura odwoławcza

Procedura odwoławcza na etapie oceny przez LGD:

Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu od:

- 1) negatywnego wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR albo
- 2) wyniku oceny spełnienia kryteriów wyboru operacji, na skutek której operacja nie została wybrana, albo
- 3) wyniku wyboru operacji, na skutek którego operacja nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie, lub ustalenia przez LGD kwoty wsparcia na wdrażanie LSR niższej niż wnioskowana.

W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie nie wystarcza na wybranie przez LGD operacji, ta okoliczność nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu. Protest jest wnoszony przez wnioskodawcę za pośrednictwem LGD i rozpatrywany przez ZW. O wniesionym proteście LGD informuje niezwłocznie ZW w terminie 7 dni od dnia wniesienia protestu.

Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez ZW. Wycofanie protestu następuje przez złożenie odpowiednio właściwej LGD albo właściwemu ZW oświadczenia o wycofaniu protestu.

Szczegółowe warunki procedury odwoławczej zostały opisane w Księdze procedur oceny i wyboru operacji w ramach LSR w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi na lata 2021-2027 (załącznik nr 6 do Regulaminu).

Procedura odwoławcza od oceny IZ FEEdP:

W przypadku, gdy nie są spełnione warunki pomocy udzielenia wsparcia przez Zarząd Województwa z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków, Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art.3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

25. Zasady promocji projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu FEEdP.

Działania informacyjne i promocyjne są elementem realizacji projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich. Działania te są równie istotne, jak wszystkie pozostałe i podlegają kontroli.

Obowiązki Beneficjenta w tym zakresie wynikają z Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji dostępnego na stronie internetowej www.funduszeupodlaskie.eu w zakładce Pobierz poradniki, publikacje i instrukcje.

Ponadto Beneficjent zobowiązany jest do stosowania logotypu LGD Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi w pasku logotyp w miejscu określonym w ww. Podręczniku.

Wszelkie działania powinny być także zgodne z dokumentem Zasady informacyjno-promocyjnych dla wielofunduszowego instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność przyjętymi (Uchwała nr 2/2024 Podkomitetu do spraw rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z dnia 7 czerwca 2024 r.).

26. Inne uwagi

W uzasadnionych sytuacjach LGD ma prawo anulować ogłoszony przez siebie nabór, np. w związku z:

- wystąpieniem istotnych zmian okoliczności powodujących, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
- nie złożeniem żadnego wniosku w terminie składania wniosków, lub
- wystąpieniem w postępowaniu w sprawie o przyznaniu pomocy niemożliwą do usunięcia wadą prawną

W przypadku anulowania naboru LGD prześle do publicznej wiadomości informację o anulowaniu naboru wraz z podaniem przyczyny, tymi samymi kanałami, za pomocą których przekazano informację o ogłoszeniu naboru.

We wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca powinien zadeklarować, iż nie ubiega się o dofinansowanie projektów dotyczących takiego samego zakresu rzeczowego w ramach projektów realizowanych w osiach głównych FEdP 2021-2027.

27. Informacja o miejscu udostępnienia dokumentacji

Nabór jest organizowany w oparciu o następujące dokumenty:

- Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi;
- Księga procedur oceny i wyboru operacji Stowarzyszenia N.A.R.E.W.;
- Regulamin Rady Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi.

Dokumenty związane z konkursem są dostępne na stronie internetowej www.funduszeupodlaskie.eu oraz <https://stowarzyszenienarew.org.pl/> w odniesieniu do Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi, Księgi procedur oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR, Regulamin Rady.

Dane kontaktowe:

Pytania o warunki naboru można kierować:

- telefonicznie pod numerem telefonu +48 601 890 187 w godzinach od 8.00 do 16.00, od poniedziałku do piątku;
- na adres poczty elektronicznej: biuro@stowarzyszenienarew.org.pl (wpisując w tytule wiadomości nr naboru);
- osobiście pod adres: Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi, ul. Białostocka 7, 18-106 Turośń Kościelna

Lokalna Grupa Działania – Stowarzyszenie N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi.

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Poleska 89, 15-874 Białystok

infolinia: 801 308 013

e-mail: pife.bialystok@podlaskie.eu

W przypadku awarii i problemów z funkcjonowaniem aplikacji WOD2021

Wnioskodawca może zgłaszać problemy za pomocą skrzynki mailowej:

pomoc.fepd@podlaskie.eu lub telefonicznie pod numerami: 85 66 54 933/363.

27.1. Sposób komunikacji

Etap LGD:

Wniosek o wsparcie składa się elektronicznie poprzez aplikację WOD2021.

Korespondencja z wnioskodawcą odbywa się w formie elektronicznej.

Dopuszcza się możliwość korespondencji papierowej w przypadku złożenia protestu, który wnoszony jest do LGD w formie pisemnej poza systemem IT.

Etap IZ FEdP:

W ramach postępowania zastosowanie ma WYŁĄCZNIE elektroniczna forma komunikacji obejmująca:

- Składanie wniosków o dofinansowanie projektu wyłącznie za pomocą aplikacji WOD2021.

- Przekazanie wezwania do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie projektu na etapie oceny (termin wskazany w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania).

Informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej, IZ FEdP przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy w formie pisemnej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

W ramach naboru wszelkie pisma, załączniki do wniosku powinny być przesyłane wyłącznie w formie elektronicznej. Drukowana wersja dokumentacji nie ma zastosowania.

UWAGA!

Istotną kwestią jest podanie aktualnych adresów do kontaktu oraz wskazanie osoby do kontaktu najlepiej znającej specyfikę projektu.

Odpowiedzialność za regularne sprawdzanie korespondencji leży po stronie

Wnioskodawcy.

LGD/ IZ FEEdP każdorazowo wyznacza w wysłanej korespondencji termin na odpowiedź

Wnioskodawcy.

Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w regulaminie, jeśli nie określono inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych.

28. Rzecznik Funduszy Europejskich

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, IZ FEEdP powołała Rzecznika Funduszy Europejskich.

Do zadań Rzecznika Funduszy Europejskich należy, w szczególności:

- a) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji programu przez właściwą instytucję;
- b) analizowanie zgłoszeń, o których mowa w punkcie a);
- c) udzielanie wyjaśnień w zakresie zgłoszeń, o których mowa w punkcie a);
- d) dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach programu obowiązujących we właściwej instytucji;
- e) formułowanie propozycji usprawnień dla właściwej instytucji;
- f) realizowanie funkcji mediacyjnej w kontaktach podmiotu przekazującego zgłoszenie, o którym mowa w punkcie a), z właściwą instytucją.

Więcej informacji znajduje się na stronie:

https://funduszeupodlaskie.eu/pl/dowiedz_sie_wiecej_o_programie/rzecznik-funduszy-europejskich.html

29. Załączniki do Regulaminu naboru wniosków:

1. Wzór wniosku o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027
2. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie
3. Wzór umowy o dofinansowanie projektu
4. Instrukcja wypełniania załączników
5. Lokalna Strategia rozwoju na lata 2021-2027 Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi
6. Księga procedur wyboru i oceny operacji Stowarzyszenia N.A.R.E.W.
7. Lokalne kryteria wyboru projektów 3.4
8. Karta oceny wniosku i wyboru operacji przez LGD
9. Lista warunków udzielenia wsparcia
10. Formularz w zakresie OOŚ
11. Oświadczenie o prawie dysponowania nieruchomością
12. Oświadczenie wnioskodawcy
13. Metodologia obliczania korekty finansowej
14. Wzór Analizy Wykonalności
15. Oświadczenie o przetwarzaniu danych osobowych w celach konkursowych